

מעורב

בן-גוריוני

עיתון היחידה למעורבות חברתית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
גיליון מס' 4 • אייר תשע"א • יוני 2011

סוגרים שנה

תוכן עיניים

"מעורב בן-גוריוני"
עיתון היחידה למעורבות חברתית,
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
מופק על ידי היחידה למעורבות חברתית.
מנהלת היחידה: עו"ד ורד סרוסי כ"ץ
עורך העיתון: טל כהן
עיצוב גרפי: קורן עיצובים, אדוה קורן
טלפון המערכת: 054-5491895
פקס המערכת: 08-6472921
דואר אלקטרוני: BenGuriony@gmail.com
דף פייסבוק: מעורב בן-גוריוני

טיוטה ראשונה / טל כהן
לכולנו מגיע יותר, הרבה יותר / טל קניאס
מדעים מדויקים / אלוך גל
אל תתנו להם דגים / מתן יעקב גולן
ישראל - קרטליזם, לא קפיטליזם / עמ' 8
תומר קרת
מחשבות על תלמים, אנשים ותכניות
לפיתוח מנהיגות בישראל / עומר בן יעקוב
עמ' 10
"פמיניזם", מילה גסה?! / שירלי קויפמן
עמ' 12
על המנהיגות / מיה אהרונ
עמ' 14
זמן איכות / משה גולדברג
עמ' 15

תודות ל: אושרית אליעזר, רכזת תכניות מלגה לסטודנטים. אילן קלגרד, רכז תכנית "הדירות הפתוחות". נתי צחנסקי-GONZO Design Studio-על עיצוב הלוגו.

דבר המערכת

עוד שנה של פעילות הגיעה לקיצה. עכשיו שאנחנו שנייה לפני קו הסיום מותר להרים את הראש, להביט לאחור ולבחון את מה שעברנו השנה. אינני מתכוון למנות כאן רשימה מרשימה של הפעילות החברתית שביצעה היחידה. אני מתכוון לומר לכם, הסטודנטים וסגל היחידה כל הכבוד! ותודה!

אדבר גם ממקומי כסטודנט שמסיים את לימודיו ואת פעילותו ביחידה; אין ספק שכאשר אני מתבונן לאחור, בוחן את הדרך שצעדתי בה באוניברסיטה וביחידה אני יכול לומר כי אני גאה להיות בוגר של שני המוסדות הללו. אני חושב שלא הייתי נעשה מה שאני היום לולא עברתי בשני מוסדות אלו במקביל. אני מרגיש שהם לימדו אותי המון ותרמו לעיצוב אישיותי באופן משמעותי. למדתי, עד כמה נדוש שזה נשמע, שמי שנותן מקבל. למדתי איך מנגנונים חברתיים עובדים מבפנים, אילו כוחות פועלים בתחום הזה בישראל. למדתי גם להיות חלק מצוות שמקדם יחד מטרות שהן לטובת החברה ולא לטובתו האישית בלבד.

אני ממליץ לכל אחד אשר עושה את צעדיו הראשונים באוניברסיטה להגיע ליחידה למעורבות חברתית ולבחון כיצד הוא יוכל להשתלב בפעילות התורמת לחברה. מכיוון שזה הטור האחרון שאני כותב לכם, אני מאחל לכם המון הצלחה בהמשך ושתמשיכו לתרום. היה לי לעונג להיות העורך הראשון של מעורב בן-גוריוני. ותזכרו! מי שקשה לו שיעזור לאחרים.

אני מאחל לכם קריאה מהנה,
עורך העיתון,
טל כהן

טייטש ראשונה

טל כהן, פעיל ב"קרן משה – התכנית למנהיגות"

אני חושב שהגיע הזמן לשים את הדברים על השולחן, להפסיק לשקר לעצמנו ולהביט במראה. אם נביט בה ממש מקרוב, באותו האופן שאנו בוחנים עצמנו אחת לתקופה כדי לבדוק מה השתנה בפנינו, אני חושב שנשלים עם העובדה שאנחנו גזענים.

החברה הישראלית היא חברה רבת שסעים. על כך קיימת הסכמה כללית. החברה הישראלית יודעת להתאחד ברגעים קשים ולעמוד איתה כמעט אל מול כל אויב וכל סכנה. גם על כך יש תמימות דעים. רבים אף יסכימו כי קיימת ערבות הדדית בין כל אזרחי המדינה (ברמה כזו או אחרת) וכי לרוב אזרחי המדינה אכפת שכולם יקבלו הזדמנויות שוות. אבל מהרגע שמכניסים לתמונה את הנושא האתני, או בשפת העם, הערבים מול היהודים, אזי דעת הרוב מיטשטשת. "כולם" זה לא בדיוק כולם, פתאום יש "אנחנו" ו"הם". לעתים נשמע קול הקורא להפסיק את הוויכוח בטענה ש"אני לא מעוניין לדבר על פוליטיקה", כאילו פוליטיקה משמעותה הסכסוך הפלסטיני-ישראלי וכתוצאה מכך - הסכסוך היהודי-ערבי.

אני חושב שהחברה הישראלית פגומה ביסודה. אני חושב שהאזרח הישראלי היהודי הממוצע לא עושה כל הבחנה בין ערבי אזרח מדינת ישראל ובין ערבי שאינו אזרח המדינה. בעיני ערבי מוגדר כאיום, לא שותף, לא שווה זכויות ומקושר לעולם קונוטציות עשיר שאני לא מרגיש בנוח לפרוש אותו פה שחור על גבי לבן. קיימת במדינה אוכלוסייה המהווה 20% מכלל תושביה, שלדעתי כמעט ואינה שותפה בעיצוב פניה של "הישראליות". למעשה במדינת ישראל מתקיימת תת-תרבות המתנהלת במקביל לתרבות הישראלית הקלאסית, תרבות ערבית ישראל - כך היא גם מוגדרת על ידי 'הישראלים'.

מדוע הפרדה זו קיימת? לפי הבנתי המכנה הרחב שהמדינה מנסה לייצר במושג 'אזרח' אינו רחב דיו כדי להכיל את האוכלוסייה הערבית בתוכו. כיצד ערבית מדינת ישראל אמורים להתייחס לסמלים ולמורשת הציונית של המדינה? תשובה שגורה שנשמעת על ידי הרוב היהודי היא: "להם יש אלף מדינות, ליהודים יש רק מדינה אחת, אז אם לא טוב להם שילכו".

מוזר, מדינה שמנסה להגדיר עצמה כדמוקרטית, או שואפת להיות נאורה, מדירה כחמישית מתושביה כיוון שאינה מוכנה לבנות עצמה סביב נרטיבים משתפים יותר? מדוע ערביי המדינה אינם חלק אינטגרלי מהסיפור של מדינת ישראל? האם אין סיכוי למצוא קווים משותפים שישמשו מסגרת רחבה יותר לשתי החברות? אינני מאמין!

הבידול הגאוגרפי, אזורי המחיה הנפרדים והמרחק הסוציולוגי שנוצר בין החברות גורם גם לכך שהן הולכות ומתנתקות אחת מן השנייה באופן מתמיד. העניין בא לידי ביטוי בשוק העבודה. תעסוקת הערבים בישראל היא אתגר משמעותי לישראל ולכלכלתה. שיעור השתתפות הערבים בישראל בשוק העבודה נמוך משאר אוכלוסיית ישראל והוא

מוחלשים על ידי רוב שליט המכתיב לא רק סדר יום פוליטי, אלא גם את כלכלת השוק.

מי שמנסה לברוח מהדיון הזה בטענה שאין לו כוח לפוליטיקה או שהוא לא מעוניין לדון בסכסוך, רק נמנע מלפתור את הבעיות החברתיות האמיתיות של מדינת ישראל. נראה לי שהוא בורח מהתופעה המדאגה ביותר במדינה: חמישית מן האזרחים בה אינם מוזמנים להיכנס אל הקולקטיב. בנוסף, אנו מתכחשים לעובדה שהחברה בה אנו חיים היא חברה גזענית אשר מושתתת על שיוך דתי, אתני, לאומי ולא על בסיס אזרחי. דבר המקשה עלינו כחברה אזרחית לפתור בעיות.

עלינו כאזרחים להיות נכונים לקבל את כל אזרחי המדינה כשווים. על המדינה להבין כי אוכלוסייה זו אינה קומץ שאפשר להתעלם ממנו. אין לפחד לשחוט פרות קדושות כדי לבנות מסגרת רחבה שתכיל את סיפורם של שתי חברות, מסגרת שתצליח לספר סיפור על מדינה שחיות בה זו לצד זו שתי קהילות, שתיהן שוות, שתיהן משפיעות, שתיהן מעצבות ולשתיהן סיפור על המדינה שקיימת כאן, ושהכרחי לספר אותו. ואולי, אם באמת ננסה, יהיה לשתיהן סיפור משותף.

מהנמוכים בעולם. מצב זה בעייתי מנקודת הראות של הפרט ושל הערבים בישראל כמיעוט לאומי, ויכולות להיות לו השלכות מרחיקות לכת על יחסי המיעוט הערבי והמדינה ומוסדותיה. המצב בעייתי באופן מיוחד גם מנקודת הראות של צדק חלוקתי ושל צמיחה כלכלית של המשק הישראלי. ישנם היום כ-13,500 אקדמאים ערבים בלתי מועסקים. הסקר החברתי של הלמ"ס (2008) מלמד כי כ-9,000 מתוך כ-10,000 נשים ערביות אקדמיות בלתי מועסקות מוגדרות כמיואשות מלמצוא עבודה. לצדן יש עוד 3,500 גברים אקדמאים ערבים שאינם מועסקים. בעוד חמש שנים - אם תימשך מגמת חוסר ההתערבות הממשלתית הרצויה בתעסוקת הערבים - צפוי שמספר האקדמאים הערבים אשר ייכנסו למעגל הבלתי מועסקים יגיע לכ-30,000 איש.

אני חושב שקרע זה שפעור בליבה של מדינת ישראל, הוא גורם ראשון לחוסר היכולת של האזרחים לגבש סולידריות חברתית אמיתית. מהרגע שקיימת אפליה אתנית בין אזרחי המדינה, ואין זה חשוב אם האפליה ממוסדת או לא, נוצרת בעיה לאזרחים לפעול כחברה נגד מצוקות חברתיות החוצות גבולות, דתות ושפות. בנוסף, מונצח המצב בו חמישית מאזרחי המדינה

מבצע צביעת דירות קליטים ונזקקים לקראת הפסח

זו השנה העשירית שתכנית "הדירות הפתוחות" מארגנת מבצע צביעת דירות של קשישים ונזקקים לקראת הפסח. השנה מבצע צביעת הדירות נערך בין ה-11/4/11 - 15/4/11 והיה חסר תקדים בהיקפו. השתתפו בצביעות השנה 560 סטודנטים מתנדבים וכ-80 סטודנטים חברי תכנית "הדירות הפתוחות". במהלך המבצע נצבעו 69 דירות, 10 חדרי מדרגות וכניסות לבניינים ומקלט אחד.

המבצע זכה להדים תקשורתיים רבים ולתגובות נלהבות מהמשפחות, הסטודנטים, הנהלת האוניברסיטה וחברת עמידר.

לכולנו מגיע יותר, הרבה יותר

טל קניאס, סטודנט במחלקה לפוליטיקה וממשל והמסלול ללימודי מדינת ישראל

קבוצת המאבק שהוקמה איפשרה לנו גישה למידע רב, דבר שחייב עיבוד המידע וריכוזו להמשך המאבק. המטרה בשלב זה הייתה לאגד את קולות התושבים לקול אחד רם עוצמה. ריכוז המידע חשף אותנו למציאות העגומה ולניצול אכזרי שמבצעים בעלי התאגיד נגד

אנשים תמימים. אפשר לומר כי נחשפנו לניהול הקלוקל של התאגיד, לבעייתיות הקיימת בהליך ההפרטה של תשתית המים במדינה, וכן למגבלות הרגולציה הקיימת. תוך מספר חודשים ריכזנו קרוב לשבע מאות תלונות המהוות את מסד המאבק שלנו. לאחר בניית מסד זה נקטנו במספר צעדים שונים שנועדו לתקן את העוולות שנגרמו והן להעלות את הנושא לסדר היום הציבורי בארץ. על כן, פנינו למשרד מבקר המדינה, לחברי כנסת, לראש עיריית באר שבע וכן להנהלת התאגיד עצמו. לצד אלה פעלנו גם מול אמצעי התקשורת וביניהם ערוצי טלוויזיה, הרדיו והמדיה הכתובה.

באופן כללי מאבק זה זכה לכיסוי תקשורתי רחב. יש שכינו אותו "מאבק חלוצי ראשון מסוגו". מאבק זה העלה לסדר היום הציבורי את סוגיית הפרטת משק המים, ואת התנהלות תאגיד המים בכלל, ובכך הביא לידי הקמתן של קבוצות מחאה רבות כנגד תאגידי מים אחרים בארץ. מעבר להישגים אלה, כיום, לאחר למעלה משנה של מאבק ציבורי, החל הליך החלפת הנהלת התאגיד. הצלחנו להחזיר אלפי שקלים לתושבי העיר, וכן הצלחנו להעלות את המודעות לצרכנות צודקת.

אני סבור שפעילות מסוג זה, המשלבת כוח מאוחד, אקטיביזם חברתי והשתתפות של החברה אזרחית, היא שתוביל אותנו להיות חברה טובה וצודקת יותר.

מזה מספר שנים אני תוהה לגבי נמנומה של החברה בישראל נוכח המתרחש בחצרות ביתנו. אותי מטרידה יותר האדישות החברתית מהבעיות עצמן. לאחר מספר שנים בהן פעלתי במסגרתן של עמותות וארגונים חברתיים הגעתי למסקנה שזה אולי נחמד ונעים, אך יש לפעול בצורה אחרת, כזו שתחזיר את התקווה לשינוי בקרב החברה בישראל. להחזיר את אותה האמונה הבסיסית שלפיה לכולנו מגיע טוב יותר, הרבה יותר, ואפשר להשיג זאת רק באמצעות כוח מאוחד, אקטיביזם חברתי, וחברה אזרחית משגשגת. רק כך ניתן יהיה לכוון חברה צודקת יותר. ברצוני להציג בקצרה את שנחנך כל כך בעיני בחברה הישראלית כיום.

לפני כשנה החלטתי להוביל מאבק חברתי רחב היקף, כנגד תאגיד המים העירוני בבאר שבע- תאגיד 'מי שבע', אשר הוקם לפני כשלוש שנים במסגרת הרפורמה במשק המים. תושבים הביעו בפני את תסכולם מכך שהם חויבו באופן לא ברור בחשבונות המים ושתאגיד המים אינו נותן למתלוננים תשובות מספקות. בבדיקה ראשונית שעשיתי עלו מקרים שקשישים חסרי הכנסה נדרשו לשלם חשבונות הגבוהים פי עשרה ויותר מכפי שהיה נהוג לפני הקמת התאגיד. בחלק מן המקרים אף החל תהליך של הוצאה לפועל וניתוק מים ללא התראה כדין. עוולות מסוג זה הניעו אותי להפגין אחריות חברתית ולפתוח במאבק חברתי ייחודי העושה שימוש במגוון רחב של כלים.

תחילה, הקמנו קבוצת מאבק במרחב הווירטואלי ברשת החברתית "פייסבוק" וגייסנו מאות תושבים. הקבוצה הזו מונה נכון לחודש מאי 2011 כ-2800 חברים. הקבוצה הוקמה כדי להעלות את המודעות לסדר היום הציבורי, לאפשר גישה לאנשים נוספים, לקבל מידע ותלונות נוספות וכן כדי להפיץ את המאבק בפומבי. לאור הכרזתי את אוכלוסיית העיר זיהיתי את ההכרח לפעול במאבקנו גם באמצעים מסורתיים (טלפונים, כרזים). סך הנתונים שבידינו מציגים כי הצלחנו להגיע לכ-20,000 בתי אב בעיר, כל זאת במינימום אמצעים, ושיתוף פעולה של מתנדבים. כבר בתחילה בחרנו שלא לפתוח בהפרחת סיסמאות כגון "הפרטה זה רע", אלא בחרנו לאסוף כמה שיותר תלונות וכך להראות את כשלי התאגידים, את כשלי הרגולציה ומכאן את כשל הליך הרפורמה במשק המים.

מדעים מדויקים

אלון גל, פעיל "בקרן משה - התכנית למנהיגות"

בצבא מכשירים אנשים להרוג, לא מכשירים רוצחים. לוחם בצבא חייב להיות מסוגל להבין דילמות מוסריות, לסרב לפקודות בלתי חוקיות בעליל, לדווח על פקודות בלתי חוקיות, להבין את המושג טוהר הנשק וליישם אותו. כל אלו הם חלק מההכשרה של כל לוחם (או לוחמת). בצבא הישראלי לוקחים את העניין ברצינות יתרה, אעיד כאדם שהשתתף בהכשרה כזו. החשיבה המוסרית היא חלק בלתי נפרד מסדר יומו של לוחם, והוא איננו איש מקצוע שמבצע פעולה טכנית גרידא.

מנגד, אצל סטודנטים למקצועות הנדסה ומדעים, שרבים מהם יועסקו בעתיד הקרוב בתעשיות הבטחוניות למיניהן, ישנו היעדר מוחלט של שיח ערכי. הסגל האקדמי שמבצע את ההכשרה, אינו רואה את עצמו אחראי בשום פנים ואופן ליישומים האפשריים שלה. אני מקבל שישנו גבול סביר לאחריות: המתמטיקאי שפיתח את נוסחאות האלגברה לא אחראי ליישום הצבאי שלה בחישובים של מסלולי פצצות, ובית הספר לטיסה בו למדו מחבלי אל-קאעידה לא נושא אחריות מוסרית לשימוש שהם עשו בידע שלהם בפיגועי התאומים.

עם זאת, המצב שונה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ואני מניח שגם בשאר הארץ. ההבדל הוא במספרים. אם תלמיד אחד מתוך כיתה של מאה פסיקאים הולך לעשות קריירה מפיתוח מטוסים ללא טייס ופצצות חכמות, ניחא. אם עשרות אחוזים מהם יתברגו בתעשיות בטחון שמגלגלות מיליארדי דולרים בשנה, ומשווקות מוצרי נשק לכל העולם, מרוסיה ודרום קוריאה במזרח עד ארצות הברית וקולומביה במערב, כולל רבות ממדינות אפריקה, אי אפשר להסתתר מאחורי האמרה שהסטודנטים ילדים גדולים ומה שהם עושים לאחר הלימודים הוא עניינם.

תעשיות בטחוניות, כגון 'אלביט' וה'תעשייה האווירית', מקבלות במה ושיווק דרך מערכת המייל האוניברסיטאית הרשמית. בנוסף, הן מקבלות במה בימי תעסוקה פתוחים באוניברסיטה, שמעטרים את הרחבה של ה'קרנף' בפלקטים של מטוסים וטילים. אפילו מתבצעים ראינונות עבודה בקמפוס עצמו. אין בכך פסול: ראוי וסביר שהאוניברסיטה תעודד את הקשר בין התעשיות הרלוונטיות לסטודנטים שלה, כדי לסייע ולתמוך בהם

בכניסה לשוק העבודה. עם זאת, אין מנוס מלהכיר בכך שהאקדמיה הישראלית היא מקפצה ומכשירה לעוסקים בתעשיות אלה, והשאלה המוסרית חייבת להשאל. חשוב לי לציין שאני לא נושא במאמר זה הצהרה פציפיסטית נגד תעשיות הנשק בכלל, כי אם מנסה לחדד את השיח המוסרי שחייב להיות נלווה עליהם. בדומה לכל אדם הנושא אמצעי שמסוגל להרוג, בדומה למי שמכשיר לוחם בצבא, חלה חובה ערכית על הפרופסורים ועל המערכת האקדמית. לא ניתן להתנער מנטל זה או לתלות אותו לחלוטין רק על הסטודנטים או התעשיות עצמן. השאלות כלל אינן נשאלות: עד היום, כל תלמיד ששאלתי אותו את דעתו על הערכיות של קריירה בתעשיות הבטחוניות, השיב לי שזו הפעם הראשונה שהנושא עלה על דעתו. כל פרופסור לפסיקה שדיבר איתנו על חישוב מסלולי קליעים, או ראקציות גרעיניות, תמיד נקט בעמדה טכנית לחלוטין ולעולם לא הועלתה שאלה איתו.

השאלות חייבות להשאל, והאחריות על כך היא גם של האוניברסיטה ושל המחלקות הרלוונטיות. זה משנה אם המפעל שאני עובד בו מייצא נשק לדיקטטורות, או מוכר מערכות אבטחה לשדות תעופה אזרחיים. זה משנה אם הוא מייצא רובי סער למלחמות אזרחים באפריקה, או מערכת שליטה ובקרה מתקדמות למלחמה בפשע באנגליה. אין קו חלק וברור בנושאים אלה, אבל חלה חובה לדון בהם. האוניברסיטה היא חלק מהתעשייה, אם נרצה או לא, וגם עליה למלא חובה זו.

אל תתנו להם דגים

מתן יעקב גולן, פעיל במרכז לקיימות שכונתית ברחוב רינגלבלום

שכונה היא מקום קטן דיו כדי לייצר קהילה, הכרות אישית ומחויבות. אנו עוסקים בקידום השכונה שלנו וביצירת הון מקומי בכלים מקיימים. דוגמא למיזם אחד כזה הוא השוק בשקל. לשוק מגיעה "סחורה"

אל תתנו להם דגים: תנו להם חכות. זו נהפכה הסימא החדשה בתחום הרווחה, אחרי שנים של הספקת שמיכות בימי חורף קרים וחלוקת מזון בערבי חג. ואכן חכה טובה מדג (בתנאי שנותרו כמה דגים בים). תכניות השיקום החדשות התמלאו בקורסי הכשרה, לימודי מקצוע ותואר. אך עם כל המאמץ נותרים אזורי פריפריה (חברתיים וגיאוגרפיים) חלשים ומוחלשים. הסיבה העיקרית לכך היא שהרוכש חכה ימהר לעבור לשכונה טובה יותר, לעיר טובה יותר או למדינה אחרת. כך נותרת הפריפריה פריפריה וגם תכניות השיקום נשארת תכנית שיקום. סיבה נוספת להשארות הפריפריה היא בהיותה ממלאת תפקיד חשוב עבור המרכז. לכל מרכז יש צורך בפריפריה שתגדיר אותו, שתקלט ממנו את הפסולת, שתעניק לו שירותים זולים ושתהווה מקום לכור היתוך עבור קהילות חלשות. תכניות רבות נכתבות לשיקום ולקידום פריפריות, רובן ככולן על ידי אנשים מן המרכז. בשל ניגוד האינטרסים המובנה נותרים הדברים בעינם. לשני מחסומים אלו התפתחה בעשורים האחרונים דרך התמודדות חדשה - דרך הקיימות.

הקיימות לוקחת בחשבון שעל כל תכנית פיתוח לכלול התייחסות להון הסביבתי והקהילתי ולא רק לשורת הרווח. אפשר לצייר את הקיימות כמעגל סביבתי הנושא בתוכו מעגל חברתי שבתוכו מוכל המעגל כלכלי. הווה אומר, לא מספיק שהעסק שבבעלותי מכניס לי כסף, עליו גם להעשיר את קהילתי וכן לשמור ולייצר הון לסביבת מחייתי. לא בכדי, סיסמת פעילי הסביבה והקיימות בכל העולם היא: "חשוב עולמי, פעל מקומי". לפעולה מקומית כמה איכויות מיוחדות: היא תתאים לצורך המקומי, היא תשמור על האינטרס המקומי, היא תהיה בקנה מידה מקומי (ולכן גם אנושי). חישובו על הדוגמא הבאה: בעל מפעל מקומי יכיר בצרכי המקום וידע לייצר סחורה שתתאים לצורך זה. הוא גם יחשוב פעמיים לפני זיהום הסביבה בו קהילתו וילדיו חיים או יחשוב לפני שיעסיק בצורה פוגענית את שכנו. המפעל יתבסס על כוח מקומי ויחסוך רבות על שינוע. המרכז לקיימות שכונתית עוסק בפיתוח מקיים בשכונה.

מאנשים
ש ב ב י ת ם

חפצים שאין

בהם יותר צורך אך

הם עדיין יכולים לסייע

לאחר. באי השוק יכולים

להתחדש בחפצים

חדשים בעלות סמלית

(שקל אחד). אנו מסייעים

לסביבה בהפחתת הפסולת

(חפצים אינם מושלכים לאשפה

וחפצים חדשים אינם מיוצרים).

אנו מסייעים לקהילה שלנו על ידי

כך שאנו מאפשרים להם להיפגש

ולחנות חוויה קהילתית. לעיתים זירת

מפגש כזו היא כל מה שחברה צריכה

כדי להתאגד. אנו מסייעים לכלכלה המקומית בדרך הפשוטה של חסכון משמעותי במשאבים. מלבד פעילות זו אנו מקדמים יצירת מרחב משותף גם על ידי הפעלת גינת קהילה, מסיבות רחוב וסרטי חוצות. אנו עוסקים בייזום עסקים מקיימים: בוטיק יד שנייה - "רובשקה" שנפתחה בחודש שעבר, מרכז הדרכות לחיים מקיימים בעיר, יריד איכרים ויוצרים מקיים - "אקו בש" ועוד.

אני מזמין אתכם לבוא, לפגוש, להכיר ולהצטרף אלינו ולעשייה.

רחוב רינגלבלום 90 (ליד בית הקפה).

פרטים וקשר בפייסבוק: המרכז לקיימות שכונתית.

ישראל – קרטליזם, לא קפיטליזם

תומר קרת, בוגר "פעילי ציבור – מנהיגות", סטודנט במחלקה לפוליטיקה וממשל ולימודי המזרח התיכון.

הדעה הרווחת בציבור הישראלי היא שהחל משנות ה-80, ישראל חוותה שינויים כלכליים מעמיקים ועברה ממודל סוציאליסטי למודל קפיטליסטי ניא-ליברלי. תכנית הייצוב של מודעי משנות ה-80, ההיתר להחזיק מטבע זר, הפרטה הדרגתית אך קונסיסטנטית של נכסים לאומיים, קיצוץ בקצבאות ובתשלומי העברה, הורדת המיסוי על חברות עסקיות

ופתיחות הבורסה והשווקים לכניסתם של שחקנים זרים, קיצוץ נמשך בהוצאות הממשלתיות וייבוא של טכנולוגיות, מוצרים ואף כוח עבודה אנושי זר, כולם מהווים ביטוי מובהק לכך.

שינויים אלו במשק הישראלי מביאים להיווצרותן של רעות חולות ברורות, כמו הפיכתו של חלק גדול משוק העבודה לעובדי קבלן ללא זכויות סוציאליות, ליצירת פערים בלתי נתפשים בין המעמד הכלכלי הגבוה לבין המעמד הנמוך תוך חיסול מעמד הביניים שמצטמצם בהדרגה ולצמיחה של משפחות הון ששולטות במשק. הולכות ונוצרות כמה קבוצות הון ריכוזיות שידם בכל ויד כל במ. בענפים חשובים ומשמעותיים בשוק הישראלי הצרכן הישראלי "נהנה" מתיאום מחירים, שהינם תמיד גבוהים ודומים להפליא, ומשירות גרוע. רמת השחיתות עולה פלאים, כשבכירים במגזר הציבורי פוליטי מקושרים לעסקאות מפקפקות עם המגזר העסקי. הפירות הבאשים של עסקאות מפקפקות אלו מגיע לדרגים הגבוהים ביותר של הפוליטיקה הישראלית, כפי שבאים לידי ביטוי בחשדות הנדונים בבתי המשפט במסגרת כתב אישום חמור נגד ראש ממשלת ישראל בעבר, אהוד אולמרט.

לכאורה, צודקים הארגונים החברתיים שגורסים כי ישראל

מתרחקת ממצב של סוציאליזם טהור, וכי ההתרחקות מהסוציאליזם דרדרה את ישראל לתהום משפחת מדינות העולם השלישי. אף על פי כן, ארגונים אלו טועים כאשר הם מוצאים את האשם בשיטה הקפיטליסטית, שהיא בעיניהם אם כל חטא ופשע בל יעבור. הכעקתה? עיון בהגות קפיטליסטית מלמד שישראל רחוקה מלהיות מדינה קפיטליסטית. קפיטליזם משמעו שוק חופשי בו המדינה לא נותנת הטבות כספיות למקורבים במכרזים, אלא תחרות כלכלית שמשמעותה היא יצירת חברות רבות שצריכות לתת לצרכן את התמורה הטובה ביותר במחיר הנמוך ביותר.

מכירה של נכסים לאומיים בתמורה לניזיד עדשים עבור מקורבים פוליטיים וכלכליים לא נכללת בקטגוריה של קפיטליזם, כמו שמדינה שרומסת כל סממן של חירות אישית ותחרות כלכלית פרטית איננה נופלת לקטגוריה של סוציאל-דמוקרטיה. במדינה קפיטליסטית אמיתית לא ייווצר מצב בו 10 משפחות שולטות בעשרות אחוזים מהתוצר הלאומי הגולמי. בארצות הברית חברות ענק כמו וול-מרט אינן שולטות באחוזים ניכרים מהתוצר הלאומי הגולמי האמריקאי, ואין מצב בו קבוצות עסקיות ענקיות מחלקות בניהן שוק מסוים ומונעות את עצם קיום התחרות בו. בשוק קפיטליסטי אמיתי לא היו מחלקים מענקים

לטובת הקבוצות החזקות במשק, התערבות שהינה בגדר "יד רוחצת יד". התיאוריה הקפיטליסטית איננה מדברת על תיאום מחירי עמלות הבנקים והסלולאר על ידי שלוש קבוצות חזקות, אלא עוסקת בפתיחת השוק למתחרים רבים ככל האפשר, ללא העדפה רגולטורית של מתחרה אחד על משנהו.

לכן, המאבקים של הארגונים החברתיים צודקים, אך עליהם לדייק במינוחים - הם לא נלחמים נגד הקפיטליזם, הם נלחמים נגד קרטליזם, סיאוב ושחיתות שמייצגות מדינות עולם שלישי מנוונות ולא קפיטליזם שעדיין מושל בכיפה בכל העולם המערבי המתועש והעשיר. אותו קפיטליזם מצא גרסה מרוככת בדמות הסוציאליזם דמוקרטיה, שמכירה בחשיבות התחרות וקיומו של השוק החופשי, אבל מווסתת ומחלקת את תוצריו לטובת כלל רבדי האוכלוסייה. זהו הדגם הנכון ביותר בעיני ליישום בישראל ולעברו עלינו לצעוד.

בשווי מיליארדי שקלים למקורבים, ללא אמות מידה

וקריטריונים

ברורים

לחלוקה,

שסופה

היא שהכסף

מגיע לקבוצות

הכלכליות החזקות במשק. נכסים לאומיים לא היו מופרטים בהערכת שווי נמוכה במיוחד, ולא היו צצים חקירות ודיונים משפטיים של פעולות אלו כפטריות אחרי הגשם.

מכירת נכסי המדינה בפרוטות לקבוצה של מספר משפחות הון איננו קפיטליזם והוא נוגד במובהק את התיאוריה הקפיטליסטית שמדברת על "היד הנעלמה" שבה יש תחרות חופשית ללא התערבות ממשלתית

גינה טיפולית באקי"ם

צוות סחב"ק המורכב מפעילי "קרן משה - התכנית למנהיגות", יזם פרויקט במסגרת פעילות הקרן שמטרתו הייתה צמצום פער. לאחר סיעור מוחות קדחתי הוחלט על ידי הפעילים להקים גינה טיפולית לחברי מועדון אקי"ם. כדי להוסיף נופך נוסף למיזם הוחלט כי הקמת הגינה תעשה בליווי נוער מבית הספר התיכון "ברנקו-וויס".

בחודש שעבר, לאחר שהנוער המתנדב עבר פעילויות הכנה לעבודה עם חברי מועדון אקי"ם, ולאחר שחברי אקי"ם הוכנו ליום הקמת הגינה, ביום שיא אחד, קמה הגינה מן השרטוט המשובט על הדף והתעוררה לחיים.

המיזם היה להצלחה אדירה ואפשר היה לחוש בשמחה גדולה באוויר.

יש לציין כי מיזם זה הוא אחד מיני רבים אשר מפעילה 'קרן משה' מידי שנה. כלל פרויקט שכזה השפעה עצומה על האוכלוסייה שאותה הוא מגדיר כאוכלוסיית יעד ועל הסטודנטים המוציאים אותו לפועל.

מחשבות על תלמים, אנשים ותכניות לפיתוח מנהיגות בישראל

עומר בן יעקוב, פעיל בארגון שגרירי רוטשילד

מודה באשמה. אני בחור של פרויקטים ומעורבות חברתית, אפילו סוג של מכור. כבר כמה שנים שאני בעסקי המעורבות החברתית וכבר הספקתי לנהל רומן עם כמעט כל ארגון חברתי שיש לו נציגות בקמפוסים בישראל. לפני שנתיים התחלתי ללמוד פילוסופיה ופוליטיקה וממשל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. בכנות, אני נהנה מכל רגע. אבל לא יכולתי להסתפק בהיצע הקורסים של האוניברסיטה והמשכתי לחפש אפיקים נוספים להתפתחות ולהשפעה בתחום החברתי. כך הגעתי בשנה השנייה ללימודיי באקדמיה לארגון שגרירי רוטשילד.

החלטתי להירשם לתכנית שהארגון מציע, ולאחר תהליך מיון ארוך ואינטנסיבי למדי - התקבלתי למחזור הראשון כאחד ממאה שגרירים "טריים". די מהר הבנתי לאן הגעתי. ראשית, הארגון משקיע בפיתוח האישי והמקצועי של השגריר, פיתוח יכולת העברת מסר, עמידה מול קהל ופרזנטציה, תקשורת בין-אישית וכדומה. ההנחה היא שמתן כלים אישיים ומקצועיים לסטודנט יתורגמו ליכולת להוביל פרויקטים ותהליכים חברתיים בעתיד. אבל מעבר לכל זה התחום שמייחד את הארגון יותר מכל לדעתי והופך

תהליך למידה משותף. זהו המרכיב המעניין והמאתגר ביותר שחוויתי השנה במסגרת התכנית. תל"מ הוא תהליך מחקרי של איסוף מידע ונתונים על היישובים השונים שבהם שגרירי רוטשילד מתכוונים לפעול. הרציונאל שעומד מאחורי התהליך מבטא את החשיבות וההכרח לעבור שלב משמעותי של למידה לפני שפונים להתערבות מעשית

*פרס הצטיינות לא "פא"מ"א למצוינות חברתית יוצאת דופן
למכון מקאלי, פצ'אלה ב"קין מלש - בתכנית למנהיגות".*

גם השנה מעניקה המועצה להשכלה גבוהה פרסי הצטיינות לאנשים אשר תרמו נכבדות לחברה. השנה הזוכה בפרס היא פעילת "קין משה - התכנית למנהיגות", מורן מקמל.

מורן מקבלת את הפרס על פעילותה בקרב אוכלוסיית הפליטים, בעיקר באזור הדרום. הפעילות עם האוכלוסייה החלה לפני כשלוש שנים. באותה העת נמנו עם מורן רק קומץ מתנדבים. כיום מורן מרכזת את פעילותם של עשרות מתנדבים שמלווים את אוכלוסיית הפליטים במקום מגוריהם ומעניקה להם סיוע בדרכים שונות. בין היתר המתנדבים מפעילים מרכז להעצמה נשית, מעבירים שיעורי שפה (אנגלית ועברית) ועוזרים לפליטים להתמודד עם הבירוקרטיה הישראלית.

מי שמכיר את מורן יודע כי היא בהחלט ראוייה לפרס שכזה. היא שמה את הפליטים במרכז חייה ומקדישה להם את מלוא תשומת הלב. מורן היא הסטודנטית השנייה מהיחידה למעורבות חברתית הזוכה בפרס זה.

מורן, ישר כוח!

את המידה שבה הם בוחרים להישאר בעיר ולהשתקע בה לאחר סיום הלימודים. שמחנו לגלות שבאר-שבע גדולה הרבה יותר מארבע השכונות המקיפות את האוניברסיטה - שכונות קשות-יום - שלא עושות חסד לדימוי העיר בקרב הסטודנטים. גילינו גם שאין שום מוסד בבאר-שבע (גם לא האוניברסיטה) המודע למספר הבוגרים שנשארים להתגורר בעיר. זכינו לגלות שיש מרחק רב בין דימוי העיר באר שבע לבין העיר כפי שהיא באמת - באר שבע חזקה, רב גונית ועשירה הרבה יותר ממה שחשבנו.

התל"ם חשוב ליצירת תשתיות הפעילות והמעורבות שלנו, השגרירים. ברמה הארצית, מדובר במבצע מיפוי רחב היקף אשר עומד לספק מידע חשוב לרשויות המקומיות ולארגונים הפועלים בתאי השטח של המיפוי. במסגרת התל"ם אנחנו לומדים את השטח, לומדים איך לשתף פעולה, איך לחקור. להבין מדיניות יישובית, להכיר את המציאות ביישוב כפי שמבינים אותה כלל הגורמים הפועלים בו ולא רק ארגון אחד או מקור ידע אחד. תהליך זה מאפשר לנו לפעול מתוך עמדה מושכלת ומקצועית תוך שיתוף פעולה עם מירב הגורמים הרלוונטיים לפעילותנו. אמנם, עשייה מקצועית עלולה להצטייר כפחות "סקסית" והיא אינה נותנת בהכרח מענה מידי, אבל היום אני יודע להעריך את יתרונותיה ולהבין עד כמה היא נחוצה בעולם החברתי.

מכנית מנוף

תכנית מנוף (מעורבות נוער ואזרחות פעילה) מופעלת על ידי סטודנטים מ"קן משה- התכנית למנהיגות בקרב בני נוער תלמידי כיתות ח' בחמישה מקיפים בעיר באר שבע זו השנה החמישית. מטרת התכנית היא לעודד את בני הנוער לאזרחות פעילה וליצור זיקה עמוקה בינם לבין העיר באר שבע, מקום מגוריהם. לראשונה שקדו השנה בני נוער על הכנת הצעות למיזמים והצעות לשינוי בבאר שבע. חוברת ניירות העמדה של כ-40 הצעות כאלו הוגשה לראש העיר מר רוביק דנילוביץ'. ההצעות זכו להתייחסות מראש העיר בהרצאה שנתן בפני התלמידים על 'מנהיגות צעירה'.

בקהילה. בשלב זה אנו אוספים מידע על הצרכים ביישוב, על הארגונים הפועלים בו, על המשאבים והיכולות הקיימים בו, על מגמות ואתגרים נוכחיים, ולמעשה על כל דבר שעשוי להשפיע על האופן שבו נבחר לפעול ביישוב. בשלב הזה אנו פוגשים תושבים ומכיירים בעלי תפקידים בעמדות מפתח ביישוב, ולמעשה יוצרים את הקשרים הראשוניים עם השותפים העתידיים שלנו.

נשמע הגיוני. נכון, אבל העובדה היא שארגונים חברתיים רבים, ואפילו ארגונים ציבוריים עדיין לא שמים דגש מספיק על למידה ומיפוי לפני פעולה והתערבות. התל"ם כולל כמה שלבים. השלב הראשון הוא מיפוי רחב מאוד של היישוב. מעין תמונת מצב מ"מעוף הציפור", המזהה את תחומי הפעילות המרכזיים ביישוב, את בעלי התפקידים המובילים ואת המגמות והאתגרים המרכזיים שבו. לאור הממצאים העולים מהמיפוי הראשוני, נבחר תחום מרכזי שבו מעמיקים את החקירה והמיפוי. הבחירה מבוססת על ההנחה כי להתערבות בתחום זה תהיה ההשפעה החזקה על היישוב. בשלב השני בתל"ם, לאחר מיקוד התחום וניסוח שאלת המחקר, מתחילים השגרירים בעבודת שטח ממוקדת ומתוכננת הכוללת איסוף מידע באמצעות מגוון אמצעי מיפוי - ביצוע סקר כמותי והעברת שאלונים, ראיונות עם בעלי תפקידים, אנשי מפתח ומקבלי החלטות ביישוב וכן הובלת קבוצות מיקוד ואיסוף נתונים קיימים. בשלב הבא, לאחר איסוף הנתונים, מנתחים השגרירים את הממצאים, מעבדים אותם ומגבשים יחד עם השותפים תובנות ומסקנות. אלה יהפכו לתשתית הנחוצה להגדרת הפרויקטים שיוכלו השגרירים ביישוב, אם באמצעות יזמות חברתית ואם על ידי שותפות עם פעילות קיימת.

העובדה המעניינת ביותר בסיפור הזה היא שהתל"ם מתקיים בו-זמנית ב-7 יישובים שונים ברחבי הארץ: קריית שמונה, בית ג'אן, הרצליה, יפ, ירושלים, רהט ובאר-שבע. נדמה לי שסטודנטים מעולם לא זכו לקיים מיפוי ארצי בהיקף רחב כמו זה. אנו מראיינים בימים אלה למעלה מ-150 בעלי תפקידים ואנשי מפתח בשלטון המקומי, כמו גם נציגים מהמגזר הפרטי והאזרחי בישראל. אנו סוקרים למעלה מ-2000 תושבים. מקיימים קבוצות מיקוד בכל רחבי הארץ ומנתחים אינספור מסמכים. בתהליך הזה מלווים אותנו אנשי מקצוע מתחום המדידה הכמותית והאיכותנית. למעשה, בפעילות מקומית אנו משפיעים ברמה הארצית. בבאר שבע לדוגמה בחרנו להתמקד באוכלוסיית הסטודנטים - פלח גדול וחזק בעיר - ולבחון

"כמיניזם", מילה גסה!?

שירלי קויפמן, רכזת עיונית ב"קרן משה – התכנית למנהיגות"

תחום שאנו נוגעות בו. איני הראשונה שאומרת זאת ואיני מתיימרת לקחת קרדיט על ההבחנה הזו. אני מטיחה את האשמות אלו על בסיס נתוני הלמ"ס, שלפיהם ענפי התעסוקה העיקריים של נשים הם החינוך (21%) ושירותים

כגון שירותי בריאות, רווחה וסעד (17%). באורח פלא אלו הם התחומים העיקריים של תעסוקה פוגענית. בנוסף לכך, אם בוחנים את המקצועות שאינם דורשים הכשרה אקדמית, נמצא כי המין הנשי הוא המועסק העיקרי במסגרת עובדי הקבלן. אולי אם הנקיון היה מקצוע גברי אולי לא היה לנו צורך במאבק עובדות הנקיון... אני באמת ובתמים תוהה לגבי סוגיה זו. מובן שמשחק מחשבתי זה אינו מספק לי תשובה. לכן.

אני רוצה להציע לכל אותם אנשים שסולדים מהמלה "פמיניזם"

לשקול שוב את עמדתם. איני חושבת שעל ידי דיבור על חשיבות מעמד האשה אני מתעלמת משאר תחלואי החברה. ההיפך הוא הנכון: הדברים קשורים זה בזה. אני תוהה מה יקרה אם השיח על קידום מעמד האשה יובן מנקודת המבט הראויה. לא כעוד גחמה שלנו, הנשים המקרקרות כל הזמן ומתלוננות כדי לזכות בהטבות, אלא כמפתח לשינויים גדולים יותר המתפרשים על פני תחומים נוספים, כמו תחום הרווחה והחינוך.

לא פעם התווכחתי עם אנשים חכמים ונבונים על כך שיש לנו עוד לאן לשאוף בתחום. תמיד נשמעת הטענה הרגילה כי הייתה התקדמות רבה מהתקופה

בימים אלו אנו נמצאים בעיצומם של מאבקים חברתיים שמסרבים להסתתר אפילו מהאדישים שבינינו. השאלה העומדת בעינה היא האם יהיה די בהם כדי ליצור שינוי חברתי של ממש. בבית ספרנו מתחילים לחוש רעד של שינוי.

אני מאמינה כי כל אחד מאיתנו מכיר בדרך זו או אחרת אוכלוסיות מוחלשות, ועל כן אין טעם לציין על דפיו של עיתון זה עד כמה קשים הם החיים עבור המוחלשים. גם איני מעוניינת לדון באטימות הממשלה כלפי אותן אוכלוסיות. חלקנו מקדישים את זמננו מתוך רצון לעזור לזולת כיוון שאנו חשים סולידריות לאחינו, החיים עימנו באותה המדינה. אולי אנו מנסים לדמיין שוב ושוב איך היינו שורדים ומה היינו מרגישים אם היינו חיים בצד השני של המתרס. אבל אז באמצע הנסיון להזדהות עם הצד המוחלש, בעיצומו של המשחק "תארי לך ש..." את קולטת שאת בעצם נמצאת במקום שאיתו את

מנסה להזדהות. נכון, איני אשה שגדלה מתחת לקו העוני. נכון, איני משתייכת למיעוט אתני-דתי מסוים המכפיל את הסיכוי שלי להימצא תחת הקטגוריה 'בסיכון'. אבל בכל זאת אני אשה!

יש שמתעלמים מהעובדה שבמוקד המאבקים על התעסוקה עומדות נשים. נדמה כי כל משלח יד שנשים אך נוגעות בו נהיה פגום, סוג ב' בסטאטוס שלו וכמובן גם בשכר. איני יודעת מה הגיע קודם: הסלידה שלנו כחברה אינדיבידואליסטית מסולידריות חברתית ובתוך כך לזלזול במלאכת הטיפול והרווחה, או אולי שליטת הנשים בתחומים אלו וכתוצאה מכך הזחלתם על ידי החברה. יש לי תחושה שאנחנו פשוט "מזממות" כל

בתחום זה דווקא חוששות כנראה מלהשמיע קול פמיניסטי. אני חושדת שמדובר באותה תודעה כוזבת שפעילות בתחום זה תוריד את קרנן בקרב עמיתיהן בפרט והציבור הרחב בכלל. אני כמובן לא מאמינה שזה באמת יקרה.

אני קוראת לכולכם ובעיקר לגברים להבין את כל החוליות החברתיות המושפעות משינוי התפישה לגבי חשיבות הפמיניזם, ולכן הנשים להיות מודעות למעמדן, ולכן שיש להמשיך להילחם ולשאוף לשוויון, אפילו כשהמצב "די בסדר". זה מצוין שאנחנו בתהליך של עלייה, אבל למה לא להיות בפסגת השוויון?

תיאטרון הברווז

תיאטרון "הברווז" הוא אחת מהתכניות הייחודיות שמפעילה היחידה למעורבות חברתית. התכנית קיימת משנת תשס"א והיא זוכה לתמיכת קרן "הברווז". התיאטרון, בבימויו של יעקב אמסלם, מיועד לנערים ונערות מבאר שבע הלומדים בכיתות ז'-יב'. הוא משמש להם כלי יצירתי לבטא את רגשותיהם, להתמודד עם נושאים אישיים וחברתיים המעסיקים אותם, לפתח את כישוריהם ולחזק את ביטחונם העצמי. תוך כדי כך מוגברת הנגישות שלהם לאוניברסיטה.

השנה מארחת היחידה למעורבות חברתית את פסטיבל הברווז בקמפוס האוניברסיטה. בפסטיבל ישתתפו בני נוער משלומי, משער הנגב ומבאר שבע ויעלו אלה בפני אלה את ההצגות שעליהן הם עמלו במשך השנה.

תיאטרון הברווז

שבה העלו נשים על המוקד. אני כמובן מודה על כך יום יום, אך איני חושבת שכאן עלינו להפסיק. אני באמת מצרה על כך שאני מרגישה בסיכון כאשר רוב מכריע מהעשירון התחתון מורכב מנשים. אם התמזל מזלי (בתרגום חופשי: נולדתי למשפחה הנכונה) אוכל להרוויח כ-80 אחוזים ממשכורתו השנתית של הגבר. הידד! בזאת תמו שאיפותיי. אין צורך בהמשך המאבק ואפשר להוריד מסדר היום את קידום מעמד האישה.

לדעתי מדובר במשהו עמוק יותר מתהליך מקרי ושרירותי שהציב את הנשים בקצה שרשרת השכר. התפישה של נשים כחלשות ומעוטות יכולת קיימת במידת מה בכל אחד ואחת מאיתנו. אני באמת מאמינה שתכונות "נשיות" כגון קבלה והקשבה אינן נתפשות ככוח. אנחנו כל כך מאמינים לשקר הזה של איך נראית אסרטיביות ואיך נראה כוח, שאנחנו לפעמים מתעלמים מהדברים הכי קטנים שקורים לנו ומתייחסים אליהם כלאחר יד. אולי, ורק אולי יחסו של לקוח זועם במסעדה שמדבר אליי כאילו דרושה לי סדרת חינוך, היה שונה אם היה מדובר במלצר גבר. גבר היה נתפס כאחד שלא כדאי להיכנס איתו לויכוח, הוא מפגין פחות חולשה.

בעוד אני כותבת את הדברים הללו, אני יודעת שבקרב הקורא הממוצע (וגם הקוראת) מצטיירת דמות פמיניסטית לוחמנית שמתעסקת בזוטות ולא בדברים החשובים. רבות מחברות הכנסת גם מאמינות בכך כנראה, כי רובן אינן מצהירות שהן פמיניסטיות. זוהי מלה שגורמת לך להתפתל בכסא באי נוחות, במבוכה. מדוע שכעת, כשאת בעמדה רמה, תרצי לשרוף חזיות? אני רוצה שתראו לי מישהי אחת שחושבת שזה יעזור לה להתקדם בחיים. יש תחושה כאילו באמירה פמיניסטית הן מסתכנות באיבוד מעמדן בקרב הכנסת והממשלה הגברית. שוב, קיימת התודעה השלטת שפמיניסטית היא אחת שמתנהגת כמו גבר או שורפת חזיות ולא נשית. זה חלק ממה שיוצר את הסלידה מהמושג ומההצהרה. זה חלק ממנגנון ההתכחשות לרעיון.

אני מקווה שבקרב אותן ח"כ ושרות שכבר הגיעו לעמדות השפעה יבינו שיש להן שליחות. הן אינן יכולות לבלוט פחות מהגברים בחקיקת נשים, על אף מספרן הקטן יחסית. אני רוצה שנשים לא יתביישו לקדם אג'נדה פמיניסטית דווקא כאשר הן מגיעות לעמדות כוח. אני מודה מקרב לב לח"כ גדעון סער שמצטיין בחקיקתו למען קידום נשים, אבל אני מאוכזבת שנשים הנבחרות פעמים רבות מתוך האמונה כי יחוללו שינוי

על המנהיגות

מיה אהרוני, רכזת שכונה ד' מרכז, תכנית "הדירות הפתוחות".

בסיוע ועזרה ממשית לאחר הזקוק לנו. השינויים הקטנים הללו הם מנת חלקה של השגרה שלנו. ברגע שנדע להבחין באותם מצבים ובאנשים אשר לעיתים ניצבים כשקופים לפנינו, נוכל גם לתת עליהם את הדעת. ברגע שנבחין באמת בקשיש העיוור היושב בפינת הרחוב בו אנו עוברים מדי בוקר ונחליט לשנות את השגרה הנהוגה ולברך אותו ברכת בוקר טוב פשוטה, כבר אז התחיל השינוי. היוזמות הקטנות הללו ישתרשו בנורמות אשר אט אט יחלחלו וייצרו מציאות חדשה.

אם כך, מיהו למעשה מנהיג? האם זהו המפקד על כיתת חיילים? ראש הממשלה? נשיא המדינה? לא בהכרח, היוזם שינוי התנהגותי, הוא הוא המנהיג האמיתי. למנהיג אמיתי כלל אין צורך ביכולות ורבוליות

גבוהות, קול תקיף או מבט עוצמתי, ממש כמו משה רבנו העניו, כבד הפה, אשר נאלץ להיעזר באחיו אהרן כדי שזה ישמש לו דובר, גם לנו אין כלל צורך ביכולות ותכונות נשגבות. כמו שמשה ידע להתערב ולעצור ריב בין שני ניצים ולא עמד מנגד, כך כולנו יכולים להיות מנהיגים, כיוון שכולנו יכולים להנהיג שינוי.

משה רבנו, אולי המנהיג הגדול ביותר שידע העם היהודי, יצא כנגד פרעה, הוביל את בני ישראל במדבר במשך 40 שנים והכניסם לארץ ישראל. אין ספק כי מדובר במנהיג דגול אשר חולל תמורות ושינויים רבים שאותם אנו מוקירים עד היום. אם כן מה דרוש כדי לחולל שינוי? כדי לבצע מהלך מהפכני אשר ישנה את המציאות שאנו חיים בה? על פי רוב, ודאי הכול יאמרו, התכונות הדרושות למנהיג המחולל שינוי הן כריזמה, כושר ביטוי, עצמה ושאר רוח. אולם, כמדומני, את מציאות היומיום הרווחת כולנו יכולים לשנות. שינוי חברתי איננו מתחיל בהכרח בשינוי מדיניות ציבורית או באמצעות החלטות ממשלה הזוכות להדים רבים.

החברה היא אנחנו, מכאן שגם השינוי יכול להתחיל בנו. כסטודנטים, תושבי עיר ותושבי מדינה על כולנו מוטלת האחריות ליזום ולהפוך את הסביבה שלנו לטובה לחיים בה.

כל אחד מאיתנו הוא למעשה מנהיג כאשר הוא מחליט לקחת אחריות על מציאות היומיום, החל מהבחירה להשליך פסולת לפח ולשמור על סביבה נקיה וכלה

קמח דססמח

בימים שקדמו לפסח חברו סטודנטים מתכניות מלגה לסטודנטים שביחידה למעורבות חברתית לעמותת "חיי אדם" וסייעו בארגון 210 חבילות ומנות מזון למשפחות נצרכות בבאר שבע.

הסטודנטים היו שותפים בתכנון הפרויקט ביחד עם מנהל העמותה מר שלום שגב, באיסוף המזון, ביצירת החבילות ובשינוען למשפחות.

ביוזמת הסטודנטית טלי סרוסי מ"ק"ן משה-התכנית למנהיגות" הצטרפו גם ילדי אקי"ם לקיום המצווה וסייעו בארגון חבילות מזון. המבצע כלול הוכתר בהצלחה ומתוכנן המשך שיתוף פעולה גם בשנה הבאה.

מילת הסכמה	אות אנגלית	שם למי שמשמש כלי למטרות האחרים	קסם	גלימה מזרחית	כינוי לאדם רשע חסר רגש	רב סמל פלוגתי (ר"ת)	משל למצב נפיץ (4 3 5)	משחק מילים (4 3)	שינה את הדבר בתלית (3 2 4)
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓			↶
						כינוי לנהר אגדי		עוצמה, און	אקונום
		מאמין בריבוי היסודות	↓		מטבע ארד קטן	העריכה וקבעה את המחיר	↓		טוברקולוזיס
↓		המחאה		מין צמח תבלין				גנגרינה	↶
	חומה נמוכה	↓		עיר בהונגריה	אדמיניסטרטיבי	מס רכוש		גיל החופה	דוקטור קולמעי
	גן חיות	↓			↓	↓			
	↓	ראש האלים בבבל הקדומה	↶	שם לענף תחת מקום הרכבת הנטע				המדבר הגדול בתבל	
				↓		מראשי ממשלת ברה"מ (ש"מ)	מנעול פטנטי	שר, מפזם	סוג של שוקולד
		מין דג מאכל	↶			ספינת המעפילים הראשונה	↓	↓	↶
		מסולם הצלילים	↶		אילץ למסלול				מלא רגש

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
היחידה למעורבות חברתית

חשוב לכם להיות מעורבים?

**נפתחה ההרשמה
ליחידה למעורבות חברתית**

לשנת הפעילות תשע"ב

לתכניות מלגה לסטודנטים

ולתכנית "הדירות הפתוחות"

שאלון למועמדים בכתובת המייל:

[/http://web.bgu.ac.il/Units/cau/forms](http://web.bgu.ac.il/Units/cau/forms)

לפרטים נוספים:

08-6472841, 08-6461788

בקדמון אהירלס!